

**dr. Bene Krisztián**

(bene.krisztian@pte.hu, Pécsi Tudományegyetem,  
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar, Romanisztika  
Intézet, Francia Tanszék, egyetemi docens)

Kutatási/érdeklődési terület

hadtörténelem, francia–magyar katonai kapcsolatok

Előadás címe

*Mítoszok, csapatszellem és valóság: a Francia  
Idegenlégió*

Absztrakt

Számos olyan nagy múlttal rendelkező katonai alakulat létezik, amely széleskörű ismertségre és elismertségre tett szert fennállása során. Ezeknek az egységeknek saját történetük és mítoszaik vannak, amelyek a harcmezőkön elért sikereikkel és kudarcaikkal együtt folyamatosan alakulnak és változnak az idők során. A Francia Idegenlégió esetében – amelynek soraiban gyakorlatilag a világ minden országából találunk önkénteseket – két

ellentétes mítosz jött létre az egység megalakítása óta eltelt közel két évszázad során: egy negatív hangvételű (démonizáló) és egy pozitív jellegű (kanonizáló). Fontos leszögezni, hogy alapvetően mindkettő a valós tényeken alapul, de saját céljaiknak (dehonesztálás vagy heroizálás) megfelelően túloznak, bizonyos elemeket kihangsúlyoznak, másokat pedig meg sem említenek.

Az Idegenlégió szerepe kiemelten fontos ezeknek a mítoszoknak az alakulásában, egyrésztől tettei révén, másrésztől pedig a mítoszipítésbe való szándékos beavatkozással a saját céljai érdekében. Ebben a sajátos mítoszeremtési folyamatban az alakulat három tényezőre épít: az emlékezetre, a történelemre és az éppen aktuális jelenre. Fennállása során az Idegenlégió hatékonyan volt képes kezelni az ezek közötti kölcsönhatásokat, megteremteni a saját mítoszt, felügyelni annak fejlődését, illetve ezzel egyidőben fellépni azellentétes tartalmú mítoszokkal szemben. Ebből kifolyólag a sok helyen megjelenő légiófóbiával szemben sikeresen tudott szembeállítani és terjeszteni egyfajta légiómániát, amely komoly szerepet játszik az alakulat népszerűségének kialakulásában és tartós fennmaradásában. Ebben a

sajátos folyamatban komoly szerepet jut a csapatszellemnek, mivel az Idegenlégió belső folyamataira (megemlékezések, rítusok, hagyományok) építve sikeres marketingtevékenységet tud folytatni (arculatépítés, dokumentumfilmek, cikkek stb.).

A kívülállók számára az Idegenlégió népszerűsége magától értetődőnek tűnik, ugyanakkor az előadás célja annak bemutatása, hogy a túlnyomóan pozitív kép mögött egy jól felépített, tudatos és jelentős múltra visszatekintő tevékenység húzódik meg.